

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/204/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112209206
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Pogranová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4112209206.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Pogranovej a sudcov JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci žalobkýň: 1. T. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., K. XXXX/XX, 2. T. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., Q. XX, zastúpené: JUDr. Ľudovít Mráz, advokát, so sídlom Bratislava, Bajzova 4, Mgr. Štefan Šucha, advokát so sídlom Bratislava, Kuklovská 23, proti žalovaným: 1. D. P. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., E. XXX/XX, 2. D. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., E. XXX/XX (právní nástupcovia po pôvodnom žalovanom v 1. rade F. F., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX), 3. K. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., B. XXXX/X, o neplatnosť právneho úkonu, o odvolaní žalovaných v 1.a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 12C/30/2012-268 zo dňa 05.10.2015, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že žalobu žalobkýň v 1. a 2. rade **z a m i e t a**.

Žalovaným v 1. až 3. rade **p r i z n á v a** voči žalobkyniam v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého nároku rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súd prvej inštancie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Nitra ako súd prvej inštancie rozhodol tak, že určil, že záložná zmluva uzatvorená medzi žalovaným v 2. rade ako záložným veriteľom a žalovaným v 1. rade ako záložcom o zriadení záložného práva k spoluvlastníckym podielom odporcu v 1. rade vo veľkosti 1/2-ice na nehnuteľnostiach parc.č. XXXX/X - lesné pozemky o výmere 20953 m2, parc.č. XXXX/XX - orná pôda o výmere 1810 m2, parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 35433 m2, parc.č. XXXX lesné pozemky o výmere 2146 m2, parc.č. XXXX - lesné pozemky o výmere 78 m2, parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 588 m2 zapísaných na LV č. XXX, kat.úz. X. A., spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 3/10 - iny k parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 116737 m2 zapísanej na LV č. XXX, kat. úz. X. A., zo dňa 23.2.2012, na základe ktorej povolila vklad záložného práva Správa katastra Z. dňa 7.3.2012 pod č. V -988/12 je neplatná. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyniam v 1. a 2. rade náhradu trov konania vo výške 2. 200,64 eur, ktoré pozostávajú zo zaplatených súdnych poplatkov vo výške 663 eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 1.537,64 eur na účet právneho zástupcu žalobkýň do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na obsah spisu, vykonané dokazovanie a citované ustanovenia § 42a ods.1, ods.2, ods.3 písm. a), § 42b ods.1, ods. 2, § 39,§ 552, § 151a zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka tým, že žaloba žalobcu bola dôvodne podaná. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyne sa žalobou zo dňa 15.03.2012 domáhali určenia, že kúpne zmluvy uzatvorené medzi predávajúcim Ing. P. F. a kupujúcim F. F., ktorými previedol spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1/2 - ice k parc.č. XXXX/X - lesné pozemky o výmere 20953 m2, parc.č. XXXX/XX - orná pôda o výmere 1810 m2, parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 35433 m2, parc.č. XXXX lesné pozemky o výmere 2146 m2, parc. č. XXXX - lesné

pozemky o výmere 78 m², parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere 588 m² zapísaných na LV č. XXX, kat. úz. X. A., spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 3/10 - iny k parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere 116737 m² zapísanej na LV č. XXX, kat. úz. X. A. sú voči žalobkyniam právne neúčinné. Žalobu odôvodnili tým, že poskytli otcovi žalovaného peňažné pôžičky, ktoré im nevrátil, podali proti nemu návrhy na súd, vedel, že bude musieť dlžné sumy vrátiť, nehnuteľnosti v meste Q. zaťažil záložnými právami, previedol spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam v X. A. na svojho syna -žalovaného, čo urobil v snahe vyhnúť sa plneniu splatného záväzku, došlo k ukráteniu žalobkýň, prospech z právneho úkonu mal žalovaný. Okresný súd Nitra vo veci rozhodol dňa 09.12.2013 rozsudkom č. k. 12 C 30/2012 - 164 tak, že určil, že kúpna zmluva uzatvorená medzi predávajúcim Ing. P. F. a kupujúcim F. F. dňa 18.01.2012, ktorou predávajúci previedol spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1/2 - ice k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, nachádzajúcich sa v kat. úz. X. A., obec X. A., okres Z. a to parcely registra "C" parc.č. .č. XXXX/X - lesné pozemky o výmere 20953 m², parc.č. XXXX/XX - orná pôda o výmere 1810 m², parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 35433 m², parcely registra " E " parc.č. XXXX lesné pozemky o výmere 2146 m², parc.č. XXXX - lesné pozemky o výmere 78 m², parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 588 m², ktorej vklad bol povolený pod V 279/12 a ktorou previedol spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 3/10- iny k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, nachádzajúcich sa v kat. úz. X. A., obec X. A., okres Z. a to parcely registra "C" parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 116737, ktorej vklad bol povolený pod V 279/11 je voči žalobkyni v 1. rade právne neúčinná a že kúpna zmluva uzatvorená medzi predávajúcim Ing. P. F. a kupujúcim F. F. dňa 18.01.2012, ktorou predávajúci previedol spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1/2 - ice k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, nachádzajúcich sa v kat. úz. X. A., obec X. A., okres Nitra a to parcely registra "C" parc.č. .č. XXXX/X - lesné pozemky o výmere 20953 m², parc.č. XXXX/XX - orná pôda o výmere 1810 m², parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 35433 m², parcely registra "E" parc.č. XXXX lesné pozemky o výmere 2146 m², parc.č. XXXX - lesné pozemky o výmere 78 m², parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 588 m², ktorej vklad bol povolený pod V 279/12 a ktorou previedol spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 3/10-iny k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, nachádzajúcich sa v kat. úz. X. kesov, obec X. A., okres Z. a to parcely registra "C" parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 116737, ktorej vklad bol povolený pod V 279/11 je voči žalobkyni v 2. rade právne neúčinná. Vo zvyšnej časti súd návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Proti uvedenému rozsudku podali žalobkyne a žalovaný v 1. rade odvolanie. Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 8Co 141/2014-219 zo dňa 02.10.2014 rozsudok súdu prvého stupňa vo vyhovujúcej časti určujúcich výrokov potvrdil a v napadnutej zamietajúcej časti výroku a v časti výroku o trovách konania účastníkov zrušil a vec v týchto častiach vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie s tým, že súd sa má vysporiadať s tvrdením žalobkýň ohľadne platnosti právneho úkonu - záložnej zmluvy s poukazom na rozpor tohto úkonu s dobrými mravmi s účelom obísť zákon, s úmyslom zmať ich zákonný nárok na uspokojenie ich nárokov ako veriteľov majú za to, že takýto úkon je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný, doplniť dokazovanie na zistenie, či úmysel záložného veriteľa s ohľadom na blízke rodinné prepojenie účastníkov oboch zmlúv nesmeroval práve k ukráteniu navrhovateľiek ako veriteľiek z majetku žalovaného v 1. rade, keďže právnym dôsledkom záložného práva zriadeného v prospech žalovaného v 2. rade je sťaženie uspokojenia pohľadávok žalobkýň, je potrebné posúdiť, aký bol skutočný dôvod a účel zriadenia záložného práva. Právny zástupca žalobkýň uviedol, že účastníci záložnej zmluvy len predstierali jej uzatvorenie, aby bol uchránený majetok pred veriteľmi a aby sa dlžník navonok stal nemajetným. Všetky záležitosti čo sa týka podpisovania a dohadovania záložnej zmluvy vybavoval P. F., dlžník žalobkýň, otec žalovaného v 1. rade a bratranec žalovanej v 2. rade s poukazom na blízky príbuzenský vzťah záložného veriteľa. Záložné právo má zabezpečiť návratnosť pohľadávky žalovaného v 2. rade vo výške 26.000 eur, ktorou má byť pôžička Ing. P. F. Za predpokladu pravdivosti tvrdenia o vyplatení kúpnej ceny 800.000 eur Ing. P. F. žalovaným v 1. rade, nemal dôvod pri takomto objeme finančných prostriedkov požičať si oproti kúpnej cene takú mizivú sumu, resp. ak si ju požičal prv, mal možnosť ju vrátiť z kúpnej ceny a nebol by dôvod zriaďovať záložné právo, ak účel nebol iný. Žalovaný v 1. rade údajne kúpil nehnuteľnosť, za ktorú zaplatil 800.000 v hotovosti, ktoré si musel požičať od starých rodičov, ako uviedla vo výpovedi zástupkyňa žalovaného, jeho matka, ale záložné právo zriadil v prospech dlhu svojho otca Ing. P. F. vo výške 26.000 eur. Ing. P. F. rovnakým spôsobom zabezpečil aj nehnuteľnosť, polyfunkčný dom v Senci, ktorý za pomoci záložného práva v prospech veriteľky zmenil vlastníka ihneď potom, ako zaniklo predbežné opatrenie nariadené OS Pezinok, teda nehnuteľnosť, ktorá by bola mohla slúžiť na uspokojenie veriteľov, premysleným právnym úkonom, zriadením záložného práva zmenila majiteľa. Rovnaký postup zriadenie záložného práva na zabezpečenie údajného záväzku je uplatnený aj v prípade nehnuteľnosti v X. A.. Aj toto opakovanie osvedčeného postupu zriadenia záložného práva k nehnuteľnostiam je dôkazom, že ide o právny úkon simulovaný. Účastníkom zmluvy bola osoba trpiaca psychickou poruchou podľa

lekárskych správ. Žalovaní len prestierali uzatvorenie záložnej zmluvy, pretože v skutočnosti mali vôľu zabezpečiť majetok pred veriteľmi, keďže predmetná zmluva nebola myslená vážne, takáto zmluva je absolútne neplatná. Právny zástupca žalovaných uviedol, že žalobkyne nepreukázali, že by zmluva o zriadení záložného práva bola absolútne neplatným právnym úkonom, že by zákon obchádzala. Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že žalobkyňa v 1. rade poskytla P. F., otcovi žalovaného pôžičku, na základe ktorej mu poskytla sumu 2.645.000.-Sk, ktorú mal vrátiť do 31.05.2007 a 700.000.-Sk, ktorú mal vrátiť do 30.06.2009. Poskytnutú pôžičku nevrátil, svoj dlh uznal písomným uznaním dlhu zo dňa 07.03.2007 a 15.05.2009, pričom sa zaviazal, že ak uznaný dlh nevráti, prevedie na žalobkyňu časť bytových priestorov v polyfunkčnom objekte. Žalobkyňa v 1. rade sa domáha zaplataenia dlžnej sumy na Okresnom súde Pezinok pod sp.zn. 36 C 17/2012, vec je právoplatne skončená, vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom č. k 36C 17/2012-105 zo dňa 17.09.2012, kde dlžník bol zaviazaný zaplatiť žalobkyňi v 1. rade sumu 111.033,66 eur s príslušenstvom. Žalobkyňa v 2. rade poskytla P. F., otcovi žalovaného pôžičku, na základe ktorej mu poskytla sumu 2.520.000.-Sk, ktorú mal vrátiť do 31.05.2007 a sumu 1.800.000.-Sk, ktorú mal vrátiť do 31.12.2007. Poskytnutú pôžičku nevrátil, svoj dlh uznal písomným uznaním dlhu zo dňa 07.03.2007 a 15.09.2007 pričom sa zaviazal, že ak uznaný dlh nevráti, prevedie na žalobkyňu časť bytových priestorov v polyfunkčnom objekte. Žalobkyňa v 2.rade sa domáha zaplataenia dlžnej sumy na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 4C 29/2012, vec je právoplatne skončená uznesením č. k. 4C 29/2012-149 zo dňa 06.06.2013, právoplatne dňa 01.07.2013, ktorým bol schválený zmier, kde sa dlžník zaviazal žalobkyňi v 2. rade zaplatiť sumu 136.113,14 eur s príslušenstvom. Dlžník P. F. bol evidovaný ako vlastník nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. X. A., obec X. A., okres Z., zapísaných na LV č. XXX ako parc. registra "C" č. XXXX/X - orná pôda o výmere 116737 m2 v podiele 3/10 - iny. Dlžník P. Marček bol evidovaný ako vlastník nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. X. A., obec X. A., okres Z., zapísaných na LV č. XXX ako parc. registra "C" č. XXXX/X - lesné pozemky o výmere 20953 m2, parc.č. XXXX/XX - orná pôda o výmere 1810 m2, parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 35433 m2, parc. Registra "E" č. XXXX lesné pozemky o výmere 2146 m2, parc.č. XXXX - lesné pozemky o výmere 78 m2, parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 588 m2 v podiele 1/2 - ina. Dlžník P. F. predmetné nehnuteľnosti previedol na žalovaného v 1. rade - svojho syna kúpnyimi zmluvami, konkrétne nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX kúpnuou zmluvou zo dňa 18.01.2012, ktorej vklad bol povolený pod V 279/12 dňa 02.02.2012 a nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX tou istou kúpnuou zmluvou zo dňa 18.01.2012, ktorej vklad bol povolený pod V 279/11 dňa 02.02.2012. V súčasnosti je ako vlastník predmetných nehnuteľností zapísaný na listoch vlastníctva žalovaný v 1. rade. Dlžník P. F. je vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, kat.úz. Q., okres Q., obec Q., parc.č. XXXX/X - záhrady o výmere 129m2, parc.č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 198 m2 a z poznámky v liste vlastníctva vyplýva, že je proti nemu začatá exekúcia v prospech oprávnenej T. X. a zriadené je záložné právo v prospech Q. B.. Ďalej je vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, kat.úz. E., okres E., obec E., parc.č. XXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 161m2, parc.č. XXX/XXX - trvalé trávne porasty o výmere 713 m2 a z poznámky v liste vlastníctva vyplýva, že je proti nemu začatá exekúcia v prospech oprávnenej T. X. a Wienerberger - Slovenské tehelne, spol. s r.o. K predmetným nehnuteľnostiam bolo zriadené záložné právo v prospech žalovanej v 2. rade a to na základe zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 27.02.2012, ktorej vklad bol povolený dňa 07.03.2012 pod V 988/12. Hodnota zabezpečenej pohľadávky je vo výške 41.000 eur na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 11.03.2009, ktorú žalovaná v 2. rade poskytla dlžníkovi P. F.. Vec vedená na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12C 30/2012 je právoplatne skončená v časti určenia neúčinnosti kúpnych zmlúv. Predmetom konania tak zostalo určenie neplatnosti záložnej zmluvy uzatvorenej dňa 23.02.2012 medzi žalovaným v 1. rade ako záložcom a žalovanou v 2. rade ako záložným veriteľom za účelom zabezpečenia pohľadávky z 11.03.2009 zo zmluvy o pôžičke na sumu 41.000 eur uzatvorenej medzi žalovanou v 2. rade a Ing. P. F.. Predmetom záložného práva boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX a 612.Okresný súd Nitra viazaný právnym názorom vysloveným v rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co 141/2014 dospel k záveru, že záložná zmluva uzatvorená medzi žalovaným v 1.rade a žalovanou v 2.rade dňa 23. 02. 2012, ktorej vklad bol povolený 07. 03. 2012 je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi s účelom obísť zákon, s úmyslom zmařit zákonný nárok žalobkyň na uspokojenie ich nárokov ako veriteľov a v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka sa jedná o absolútne neplatný právny úkon. Tento právny úkon s ohľadom na okolnosti danej veci nie je v súlade s dobrými mravmi, keď úmysel záložného veriteľa s ohľadom na blízke rodinné prepojenie účastníkov oboch zmlúv smeroval práve k ukráteniu žalobkyň ako veriteľiek z majetku žalovaného v 1.rade, keďže právnym dôsledkom záložného práva zriadeného v prospech žalovanej v 2.rade je sťaženie uspokojenia pohľadávok žalobkyň. Žalovaná v 2.rade ako záložná veriteľka má síce voči otcovi žalovaného v 1.rade pohľadávku z titulu nevrátenej časti pôžičky, ale s ohľadom na okolnosti danej veci, skutočný dôvod a účel zriadenia záložného práva bolo

sťaženie uspokojenia pohľadávok žalobkyň. Žalovaný v 1. rade na základe kúpnej zmluvy nadobudol vlastnícke právo k veci. Ako vlastník veci vo všeobecnosti mohol zriadiť záložné právo k predmetu vlastníctva, avšak s ohľadom na námietky žalobkyň takýto právny úkon práve v súvislosti s okolnosťami danej veci, ktorými sú príbuzenské pomery, prevody nehnuteľnosti, úmysel dlžníka zachrániť majetok pred exekúciou, je uvedené konanie v rozpore s dobrými mravmi. Už samotný postoj žalovaných, ich vyhýbanie sa súdnemu konaniu súd presvedčil o správnosti jeho záverov, žalovaní sa nezúčastnili pojednávania, nevyvrátili tvrdenia žalobkyň, nezabezpečili účasť svedka Ing. P. F., úmyselne predlžovali súdne konanie, navyše súd považoval žalovaného v 1. rade len za osobu, ktorá formálne vystupovala v predmetných právnych úkonoch a všetko zariaďoval otec žalovaného v 1. rade Ing. P. F., ktorý v konaní už bol vypočutý. Súd mal za to, že účastníci záložnej zmluvy len predstierali jej uzatvorenie s cieľom uchrániť majetok pred veriteľmi a aby sa dlžník navonok stal nemajetným. K pôžičke Ing. F. na sumu 41.000 eur od žalovanej v 2. rade v marci 2009 súd uviedol, že v konaní bolo tvrdené, že Ing. F. bola vyplatená kúpna cena za nehnuteľnosti vo výške 800.000 eur na základe kúpnej zmluvy zo dňa 18.1.2012, tak potom z týchto finančných prostriedkov mohol pôžičku žalovanej v 2. rade vrátiť a nebol by dôvod zriaďovať záložné právo, ak by účel zriadenia záložného práva nebol iný. Ing. P. F. rovnakým spôsobom zabezpečil aj nehnuteľnosť - polyfunkčný dom v Senci, ktorý za pomoci záložného práva v prospech veriteľky zmenil vlastníka ihneď potom, ako zaniklo predbežné opatrenie nariadené Okresným súdom Pezinok, teda nehnuteľnosť, ktorá by bola mohla slúžiť na uspokojenie veriteľov premysleným právnym úkonom, zriadením záložného práva zmenila majiteľa a rovnaký postup zriadenie záložného práva na zabezpečenie údajného záväzku je uplatnený aj v tomto konaní a aj to je dôkazom toho, že uvedené konanie je v rozpore s dobrými mravmi, žalovaní len prestierali uzatvorenie záložnej zmluvy. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len OSP) nevzhliadnuc v konaní dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 150 OSP a žalobkyniam v 1. a 2. rade, ktoré mali vo veci plný úspech priznal náhradu trov konania spolu vo výške 2 200,64 eur, ktoré pozostávajú zo zaplatených súdnych poplatkov celkom vo výške 663,00 eur a z trov právneho zastúpenia právneho zástupcu navrhovateľov vo výške 1 537,64 eur.

2. Uvedený rozsudok súdu prvej inštancie včas podaným odvolaním napadol pôvodne žalovaný v 1. rade F. F., ktorý v priebehu odvolacieho konania zomrel dňa 09.12.2016 a odvolací súd uznesením č. k. 8Co/204/2016-323 zo dňa 31. júla 2018 rozhodol, že pokračuje v konaní s jeho právnymi nástupcami, žalovanými : 1. Ing. Jozef Marček a 2. D. F.. Svoje odvolanie odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 205 ods. 1, ods. 2 OSP tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, že v konaní došlo k vadám podľa § 221 ods. 1 OSP. S poukazom na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a prijaté právne závery, ako aj rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 09.12.2013 č. k. 12C/30/2013-164 a Krajského súdu v Nitre zo dňa 02.10.2014 č. k. 8Co/141/2014-219 v napadnutej zamietajúcej časti mal za to, že súd prvej inštancie sa neriadil právnym názorom odvolacieho súdu, nakoľko nedoplnil dokazovanie v potrebnom rozsahu, resp. dokazovanie nedoplnil vôbec. Napriek uvedenej skutočnosti dospel súd prvej inštancie k diametrálne odlišnému záveru ako vo svojom rozsudku zo dňa 09.12.2013. Návrhu žalobkyň o určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva vyhovel a to bez doplnenia dokazovania predložením akýchkoľvek ďalších dôkazov účastníkmi konania, bez ďalšieho výsluchu účastníkov, prípadne svedkov. Žalobkyne neuviedli súdu žiadne nové skutočnosti, ktoré by mohli spôsobiť, že súd prijal vo svojom rozsudku napadnutom týmto odvolaním celkom odlišný právny záver, ako vo svojom predchádzajúcom rozsudku zo dňa 09.12.2013. S poukazom na odôvodnenie napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že nie je zrejmé, na základe čoho dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalovaní sa vyhýbali súdnemu konaniu. Z obsahu spisu vyplýva, že sa pojednávajú zúčastňovali, ak aj nie osobne, tak v zastúpení splnomocneným právnym zástupcom a opatrovníkom ustanoveným súdom žalovanému v 1. rade. Na pojednávaní konanom dňa 05.10.2015, na ktorom súd vyhlásil napadnutý rozsudok, sa zúčastnila iba právna zástupkyňa žalovaných, ktorá ospravedlnila ich neprítomnosť a žiadala pojednávanie odročiť. Súd však rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalovaných. Po prednese právneho zástupcu žalobkyň právna zástupkyňa žalovaných uviedla, že nemá na pojednávaní klientov, preto sa môže k vyjadreniu právnej zástupkyne žalobcov vyjadriť len stručne. Uviedla, že žalobkyne nepreukázali, že by zmluva o zriadení záložného práva bola absolútne neplatným právnym úkonom, že by zákon obchádzala. Žiadala súd o možnosť vyjadriť sa k veci písomne. Súd napriek k uvedenému vyhlásil dokazovanie za skončená a následne vyhlásil rozsudok napadnutý týmto odvolaním. Týmto postupom súdu sa žalovaný ako účastníkom konania odňala možnosť konať pred súdom. Poukázal tiež na zmätočný postup súdu, keď uznesením zo dňa 14.12.2012 ustanovil žalovanému v 1. rade za opatrovníka Ing. D. F. z dôvodu, že podľa predloženej

lekárskej správy nie je schopný zúčastňovať sa súdnych pojednávaní. Hoci uznesenie o ustanovení opatrovníka nebolo súdom zrušené, ani nerozhodol súd inak, zaslal súd právnej zástupkyňi žalovaných predvolanie na pojednávanie na deň 05.10.2015, v ktorom zároveň uložil povinnosť zabezpečiť účasť žalovaného v 1. rade a účasť svedka Jozefa Marčeka, ako aj žalovanej v 2. rade na pojednávaní, napriek skutočnosti, že nepominuli dôvody, pre ktoré bol ustanovený opatrovník. V súvislosti s odôvodnením napadnutého rozsudku uviedol, že poukazuje na výsluch Ing. P. F. ako svedka, ktorý na pojednávaní dňa 18.11.2013 na otázku právneho zástupcu žalobkyní, či dostal za predaj pozemkov peniaze uviedol, že nie. Táto otázka spolu s odpoveďou svedka je zaprotokolovaná v zápisnici z pojednávania. Z vyššie uvedeného vyplýva, že súd sa týmto tvrdením svedka vôbec nezaoberal a v odôvodnení rozsudku sa s týmto nijako nevysporiadal. Súd sa tiež v odôvodnení rozsudku nezaoberal a žiadnym spôsobom nevysporiadal s výsluchom žalovanej v 2. rade, ktorá na pojednávaní dňa 18.11.2013 podrobne vypovedala k okolnostiam a dôvodom uzavretia zmluvy o zriadení záložného práva. Súd v odôvodnení svojho rozsudku nevzal do úvahy ani výpoveď svedka Ing. P. F. v časti týkajúcej sa uzavretia záložnej zmluvy. Svedok Ing. P. F. a žalovaná v 2. rade zhodne vypovedali o okolnostiach a dôvodoch uzavretia zmluvy o zriadení záložného práva. Súd sa však s týmito ich vyjadreniami v odôvodnení rozsudku nezaoberal a nijako nevysporiadal. Mal za to, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že žalovaná v 2. rade má existujúcu pohľadávku voči dlžníkovi Ing. P. F.. Žalovaný v 1. rade nevidí nič protizákonné, ani v rozpore s dobrými mravmi na tom, keď uzatvoril so žalovanou v 2. rade zmluvu o zriadení záložného práva na zabezpečenie jej pohľadávky voči dlžníkovi Ing. P. F.. Záložné právo je v podmienkach trhového hospodárstva významným, frekventovaným, vecno-právnym prostriedkom zabezpečenia pohľadávok a ich príslušenstva. Súd si z nepochopiteľných dôvodov osvojil ničím nepodložené tvrdenie žalobkyní o „rovnakom“ postupe Ing. P. F. v prípade polyfunkčného domu v Senci. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že k danému prípadu týkajúceho sa polyfunkčného domu v Senci a údajne „rovnakému“ postupu neboli v tomto konaní vypočutí ani účastníci, ani svedkovi, ani nebol predložený žiadny dôkaz, ktorý by mohol byť v tejto súvislosti právne relevantným podkladom pre meritórne rozhodnutie súdu v neprospech žalovaných. V priebehu konania nebol produkovaný rozhodujúci dôkaz svedčiaci v prospech tvrdení žalobkyní. Posúdenie, či v konkrétnej situácii dané správanie účastníkov občiansko-právnych vzťahov korešponduje, alebo je v rozpore s dobrými mravmi, musí byť podložené konkrétnymi zisteniami, ktoré dovoľujú tento záver prijať. Takéto okolnosti v predmetnej veci zistené neboli, žalobkyne neunesli dôkazné bremeno. Napriek skutočnosti, že skutková ani právna situácia sa od vydania rozsudku zo dňa 09.12.2013 nezmenila a súd disponoval rovnakými dôkaznými prostriedkami ako pri vydaní predmetného rozsudku, dospel v napadnutom rozsudku k absolútne odlišnému právnemu záveru. Súd dôkazné prostriedky svedčiace v prospech žalovaných nevzal do úvahy a vyhodnotil predmetnú právnu situáciu iba v prospech žalobkyní. Podľa názoru žalovaného v 1. rade súd nesprávne právne posúdil celý predmet sporu, teda v rozpore s Občianskym zákonníkom. Odôvodnenie napadnutého rozsudku je nedostatočné, závery súdu prvej inštancie predčasné, nakoľko súd okrem iného náležite nevyhodnotil všetky dôkazné prostriedky, ktoré sú vo veci právne relevantné a ktoré vo svojej vzájomnej súvislosti a jednotlivito vytvárajú diametrálne odlišný právny základ na vydanie objektívneho rozhodnutia. Navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť.

3. Žalobkyne v 1. a 2. rade sa vyjadrili k podanému odvolaniu. Uviedli, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považujú za vecne správny, v celom rozsahu sa stotožňujú s jeho odôvodnením. Ďalej uviedli, že dôvody odvolateľa nepovažujú za opodstatnené, tvrdenia v odvolaní nie sú dôvodné. Poukázali predovšetkým na to, že Ing. Jozef Marček, otec žalovaného v 1. rade, bratranec žalovanej v 2. rade a súčasný dlžník žalobkyne 1. od roku 2009 a od roku 2007 v prípade žalobkyne v 2. rade, ktorý previedol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v kat. úz. X. A. na žalovaného v 2. rade a zabezpečil všetko ohľadne podpísania záložnej zmluvy, je povinný zaplatiť žalobkyňi v 1. rade istinu 111.033,66 eur spolu s úrokom z omeškania a žalobkyňi v 2. rade istinu 136.113,14 eur spolu s úrokom z omeškania, ako aj náhradu trov konania. Vykonaným dokazovaním sa preukázala dôvodnosť podanej žaloby, nakoľko aj z výpovedí samotných účastníkov, zástupcu žalovaného v 1. rade, svedka P. F. - otca žalovaného v 1. rade, bratranca žalovanej v 2. rade, bolo nepochybne zistené, že výlučne išlo snahu uchrániť vec, nehnuteľnosť pred veriteľmi pôvodného vlastníka, otca žalovaného v 1. rade Ing. P. F., čo nakoniec výslovne priznali ako D. F. ako opatrovník žalovaného v 1. rade na pojednávaní 02.10.2013, ako aj Ing. P. F. ako svedok na pojednávaní dňa 18.11.2013. Záložné právo má zabezpečiť návratnosť pohľadávky žalovanej v 2. rade, ktorou má byť pôžička Ing. P. F.. Toto tvrdenie je pochybné, za predpokladu pravdivosti tvrdenia o vyplatení kúpnej ceny Ing. P. F. jeho synom, žalovaným v 1. rade, nemal dôvod pri takomto objeme finančných prostriedkov požičať si oproti kúpnej cene mizivú sumu, resp. ak by si ju požičal prv, mal možnosť ju vrátiť z kúpnej ceny. Keďže tak neurobil, je nesporné, že opätovne ide

o ďalší premyslený pokus Ing. P. F., v ktorom použil aj svojho syna, zaťažiť nehnuteľnosti záložným právom v prospech jeho sesternice, žalovanej v 2. rade a takto ich uchrániť pred prípadnými veriteľmi, výhodným poradím záložného práva. Tento dôvod je o to závažnejší, že súd má od žalobkyní dôkaz, že Ing. F. takto „zabezpečil“ aj nehnuteľnosť - „polyfunkčný dom“ v Senci, ktorý za pomoci záložného práva v prospech veriteľky Ing. F. zmenil vlastníka ihneď potom, ako zaniklo predbežné opatrenie nariadené OS v Pezinku. Je preto dôvodný predpoklad, že takýto už raz realizovaný postup hodlá uskutočniť aj v tomto prípade a žalobkyne budú mať síce rozsudok o povinnosti ich dlžníka, avšak pre zbavenie sa aj tohto nehnuteľného majetku v skutočnosti nevykonateľný. V tejto súvislosti poukázali aj na skutočnosť, ktorú uviedla vo svojej výpovedi žalovaná v 2. rade, že všetko ohľadne podpísania záložnej zmluvy dohadoval Ing. J.F.. Ďalej poukázali na to, že skutočnosť, ktorá vyvoláva dôvodnú pochybnosť o vážnosti vôle žalovaného v 1. rade a to že žalovaný v 1. rade kúpil nehnuteľnosti, za ktoré zaplatil 800.000 v hotovosti, ktoré si musela požičať od svojich rodičov opatrovníčka žalovaného v 1. rade, jeho matka, ako uviedla vo svojej výpovedi, ale záložné právo zriadil v prospech dlhu svojho otca vo výške 26.000 eur. V danom prípade majú za to, že bolo výsledkami vykonaného dokazovania preukázané, že účastníci zmluvy označenej ako záložná zmluva, len predstierajú uzavretie záložnej zmluvy, pretože v skutočnosti mali vôľu zabezpečiť majetok, nehnuteľnosti Ing. J. F.. Išlo o nedostatok vážnosti vôle, ktorá sa zdanlivo prejavovala, ale ktorá v skutočnosti neexistovala, resp. síce existovala, avšak v inej kvalite než to ukazuje jej prejav a pred takýmto prejavom vôle išlo o simulovaný právny úkon. V neposlednom rade poukázali na skutočnosť, že žalovanému v 1. rade bol ustanovený zástupca z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu- psychotická porucha ako bolo preukázané lekárskymi správami má psychotickú poruchu. Vzhľadom na vyššie uvedené duševný stav, resp. duševnú poruchu je otázne, či mal dostatok spôsobilosti na právne úkony.

4. Žalovaný v 1. rade sa vyjadril k vyjadreniu žalobkyní v 1. a 2. rade. Uviedol, že žalobkyne uvádzajú, že išlo o ochranu nehnuteľnosti. K tomu uviedol, že okrem primárneho dôvodu -zabezpečenie pohľadávky žalovanej v 2. rade, išlo aj o maximálne zhodnotenie pozemkov formou zaradenia do územného plánu obce, preradenie do kategórie stavebných pozemkov, čím by sa výrazne zvýšila ich cena. Následným predajom záujemcovi o výstavbu by sa mohla získať pomerne vysoká suma na uspokojenie veriteľa, aj oboch žalobkyní. Je vysoká pravdepodobnosť, že exekučnou dražbou by bola dosiahnutá nízka suma pre všetkých veriteľov. K vyjadreniam žalobkyní ohľadom polyfunkčného domu v Senci uviedol, že žalobkyňa v 2. rade bola zamestnaná vo firme manžela opatrovníčky žalovaného v 1. rade takmer 20 rokov. Ich vzájomné vzťahy boli veľmi dobré. Pred výstavbou polyfunkčného domu došlo medzi oboma žalobkyňami a manželom zástupkyne žalovaného v 1. rade k dohode o spoločnom financovaní polyfunkčného domu, o čom boli uzavreté písomné dohody. Žalobkyne investovali sumy 11.033,66 eur a 136.113,14 eur. Za tieto peniaze majú k dispozícii štyri priestory zo siedmich o celkovej výmere 235 m². Tieto užívali vo svoj prospech päť rokov, za užívanie nezaplatili ani cent, nakoľko po doplatení celej dohodnutej ceny za užívané priestory a uvoľnení záložného práva v prospech financujúcej banky, malo vlastníctvo štyroch priestorov prejsť na žalobkyne. Žalobkyňa v 2. rade dostala dokonca nájomné za spoločný prenájom priestorov svadobného salónu. Celková hodnota všetkých štyroch priestorov v užívaní žalobkyní dosiahla za päť rokov 90.000 - 100.000 eur. Manžel opatrovníčky žalovaného v 1. rade mal záujem o prevedenie vlastníctva štyroch priestorov v užívaní žalobkyní do ich vlastníctva, avšak trval na doplatení celkovej dohodnutej ceny v zmysle uzavretých dohôd, doplatok aj po zľave 20% dosahoval sumu cca 100.000 eur a chcel tieto peniaze použiť na vyplatenie zostatku úveru v UNI Banke, ktorý v tom čase predstavoval cca 80.000 eur. Tým by sa uvoľnilo aj záložné právo a nehnuteľnosti by mohli byť prevedené na žalobkyne v zmysle pôvodných dohôd. Obe žalobkyne však odmietli túto možnosť a zvolili súdnu cestu a požadovali vrátenie investovaných peňazí. Manžel opatrovníčky žalovaného v 1. rade im tieto financie chcel vrátiť z predaja priestorov v polyfunkčnom dome, žalobkyne však túto možnosť okrem iného zablokovali súdnym zákazom nakladania s nehnuteľnosťou. Vzhľadom na vyššie uvedené, na nemožnosť disponovať ich nehnuteľným majetkom, ako aj na všeobecnú finančnú krízu manžel opatrovníčky žalovaného v 1. rade a opatrovníčka žalovaného v 1. rade nemohli splácať ani hypotekárny úver na rodinný dom, o ktorý nakoniec prišli v dražbe, tak ako predtým o zariadenie domácnosti, vybavenie a zásoby vo firme a autá. Čo sa týka kúpnej ceny za predaj pozemkov v X. A., tu vzniklo nedorozumenie. Kúpnu zmluvu im vypracoval právnik, ktorému dal manžel opatrovníčky žalovaného v 1. rade informáciu o kúpnej cene 800.000 nie eur, ale Sk. V tej dobe sa mnohé ceny, hlavne väčšie stále prepočítavali na slovenské koruny. Právnik sumu neprepočítal platným konverzným kurzom na eurá, ale ponechal sumu v korunách, avšak bola použitá platná mena v eur. Túto okolnosť si uvedomili až po prevode vlastníctva. Vzhľadom na rodinný kruh to nepovažovali za potrebné riešiť. Záložná zmluva bola zriadená s cieľom zabezpečiť pohľadávku v prospech žalovaného v 2. rade, aby nemuseli byť nehnuteľnosti

predávané pod exekučným tlakom za nízku cenu a aby po zhodnotení a následnom predaji mohli byť uspokojení veritelia manžela opatrovníčky žalovaného v 1. rade v maximálnej miere, čím by sa dlžné čiastky veriteľom vyplatili v plnom rozsahu, prípadne znížili na únosnú mieru. V žiadnom prípade sa nejedná o nedostatok vážnosti účastníkov záložnej zmluvy a teda ani o simulovaný úkon. Žalovaný v 1. rade mal určité psychické problémy, ktoré boli práve súdnym procesom výrazne vystupňované. Je zamestnaný, po predchádzajúcich brigádnických činnostiach riadne pracuje už tretí rok. Pri podpisovaní kúpnej i záložnej zmluvy si uvedomoval, čo podpisuje, pre dané právne úkony v súvislosti s kúpnu a záložnou zmluvou na pozemky v X. A. bol plne spôsobilý.

5. Žalobkyne v 1. a 2. rade sa vyjadrili k vyjadreniu žalovaného v 1. rade. Uviedli, že z listinných dôkazov a z vykonaného dokazovania bolo nepochybne zistené, že išlo o účelový právny úkon, resp. o simulovaný právny úkon, ktorého účelom alebo odplatný prevod vlastníctva nehnuteľností za účelom vec držať, užívať, požívať úžitky a s vecou nakladať ako vlastník, ale výlučne snaha chrániť vec pred veriteľmi pôvodného vlastníka nehnuteľností, t.j. otca žalovaného v 1. rade Ing. P. F.. Predmetné pozemky neboli zaradené do územného plánu obce, ktorý bol schválený v roku 2012 a od tej doby nebol menený. Pozemky sa nachádzajú v ochrannom pásme, preto nemôžu byť preradené do kategórie stavebné pozemky. Dlžník žalobkyň, otec žalovaného v 1. rade Ing. P. F. nereagoval na výzvy o zaplatenie dlhu, nebol ochotný uzavrieť zmluvu o budúcej zmluve na priestory v polyfunkčnom dome v Senci, uznať ďalší dlh voči žalobkyni v 2. rade, uzavrieť súdny zmier so žalobkyňou v 1. rade, zriadiť záložné právo na nehnuteľnosti v X. A. vo vzťahu k zabezpečeniu ich pohľadávok, uzavrieť notársku zápisnicu, uzavrieť súdny zmier, ktorý bol prerokovaný právnymi zástupcami oboch strán. O uvedených skutočnostiach sa dôkazy nachádzajú v spise. Ďalej poukázali na to, že právna zástupkyňa žalovaných pred súdom prvej inštancie opakovane vyhlásila, že do týždňa urobí dlžník Ing. P. F. úkony vo vzťahu k zabezpečeniu pohľadávok žalobkyň a zhodné vyhlásenie urobil aj svedok Ing. P. F., otec žalovaného v 1. rade na pojednávaní 18.11.2013 a žiadny úkon zodpovedajúci uvedeným vyhláseniam neurobil. Opatrovníčka žalovaného v 1. rade so svojim manželom, otcom žalovaného v 1. rade mali v Prvej stavebnej sporiteľni a.s. úver. Žalobkyňa v 2. rade spolu s manželom boli záložní veritelia na tomto úvere a zriadili záložné právo na svoju nehnuteľnosť. Prvá stavebná sporiteľňa ako veriteľov manželom F., ktorá prestali splácať, pristúpila k výkonu záložného práva predajom nehnuteľnosti, bytu žalobkyne v 2. rade. Následne si musela žalobkyňa v 2. rade zobrať úver a uhradiť dlžnú sumu manželom F. na úvere, ktorý nesplátili v celkovej sume 18.629,99 eur s prísl. Predmetnú dlžnú sumu do dnešného dňa neuhradili a ani nezačali splácať. Tvrdenia opatrovníčky žalovaného v 1. rade ohľadne predaja, resp. kúpnej ceny sú účelové, nepravdivé. Podľa kúpnej zmluvy medzi žalovaným v 1. rade ako kupujúcim a Ing. P. F. ako predávajúcim bola kúpna cena za spoluvlastnicke podiely na predmetných pozemkoch dohodnutá v sume 800.000 eur a vyplatená v hotovosti. Vo svojej výpovedi zástupkyňa žalovaného v 1. rade uviedla, že kúpna cena bola zaplatená z požičaných peňazí, ktoré ona synovi, žalovanému v 1. rade, aby mohol zaplatiť kúpnu cenu svojmu otcovi, požičala od svojich rodičov v sume zodpovedajúcej kúpnej cene. Ing. P. F. vo výpovedi pred OS Nitra, , aj v inom konaní pred OS Pezinok výslovne poprel, že by dostal zaplatenú kúpnu cenu od žalovaného v 1. rade. Svedok v konaní pred OS Nitra, otec žalovaného v 1. rade, pôvodný vlastník podielov, vo výpovedi uviedol, že prevádzal nehnuteľnosti na žalovaného v 1. rade, pretože mal finančné problémy a chcel chrániť majetok pred veriteľmi. V čase prevodu i v súčasnosti sú pozemky prevedené predmetnou kúpnu zmluvou zaradené v KN ako orná pôda, resp. lesy, teda nehnuteľnosti so zlomkovou hodnotou kúpnej ceny. Absolútne nepravdivé a účelové tvrdenie opatrovníčky žalovaného v 1. rade je v závere jej vyjadrenia ohľadne zdravotného stavu žalovaného v 2. rade. Poukázali na skutočnosť, že žalovanému v 1. rade bol ustanovený v konaní zástupca z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu podľa lekárskej správy psychiatra zo dňa 14.08.2012. Predmetná žiadosť o ustanovenie opatrovníka na základe lekárskej správy nebola zo strany žalobkyň, ale zo strany žalovaných. Tvrdenie, že žalovaný v 1. rade má psychotickú poruchu, bolo preukázané lekáskymi správami, ktoré predložil žalovaný, resp. jeho opatrovníčka, nachádzajúcimi sa v spise. Vzhľadom na vyššie uvedené a lekársku správu, ktorú do spisu doručil žalovaný, je otázne, či vôbec mal žalovaný v 1. rade dostatok spôsobilosti na právne úkony.

6. Podľa § 470 ods.1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predo dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 470 ods.2 zákona č. 160/2015 Z. z. (ďalej len CSP) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať

ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

8. Dňom 01. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (CSP), ktorý zákon zrušil OSP a ustanovil, že platí aj pre (dovtedy) začaté konania (princíp okamžitej aplikovateľnosti), keď účinky úkonov dovtedy učinенých podľa OSP zostávajú zachované.

9. V danej právnej veci odvolanie žalovaných v 1.a 2. rade bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že odvolací súd posudzuje prípustnosť odvolania v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, avšak dôvodnosť odvolania už posudzuje podľa Civilného sporového poriadku v zmysle citovaného ustanovenia § 470 ods. 2 CSP.

10. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec (odvolanie žalovaných v 1.a 2. rade ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné) v súlade s § 378 a § 219 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa ustanovenia § 388 CSP zmeniť (keď nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie) z právneho dôvodu, s ktorým odvolací súd strany sporu zoznámil a dal im príležitosť sa k tomuto názoru vyjadriť postupom podľa § 382 CSP, keď sa na vec vzťahuje ustanovenie § 137 písm. d) CSP, ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce.

11. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

12. Z obsahu podaného odvolania žalovaných v 1.a 2. rade proti napadnutému rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že v podanom odvolaní uplatnili odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm. a) v spojení s § 221 ods.1 písm. f), § 205 ods.2 písm. d), f) OSP.

13. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie vecí predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je naplnený v prípade, keď na zistený skutkový stav súd - neaplikoval príslušnú právnu normu, t.j. úplne opomenul aplikovať príslušnú právnu normu, - aplikoval nesprávnu právnu normu, t.j. namiesto príslušnej právnej normy aplikoval normu inú, - obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo - správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

14. Súd prvej inštancie v danej právnej veci v otázke právneho posúdenia veci použil ustanovenia § 42a ods.1, ods.2, ods.3 písm. a), § 42b ods.1, ods. 2, § 39, § 552, § 151a zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie v danej právnej veci dospel k právnemu záveru, že záložná zmluva uzatvorená medzi žalovaným v 1.rade a žalovanou v 2.rade dňa 23. 02. 2012, ktorej vklad bol povolený 07. 03. 2012, je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi s účelom obísť zákon, s úmyslom zmať zákonný nárok žalobkyň na uspokojenie ich nárokov ako veriteľov a v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka sa jedná o absolútne neplatný právny úkon.

15. Úlohou odvolacieho súdu v prípade odvolania odôvodneného nesprávnym právnym posúdením vecí je posúdiť, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav použil správny právny predpis a či ho aj správne interpretoval. Odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa ustanovenia § 388 CSP zmeniť, keď napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

16. Podľa § 137 písm. d) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

17. Podľa ustanovenia § 137 CSP platného a účinného od 1.7.2016 je úplne nová koncepcia zakotvená v písmenách c) a d) tohto ustanovenia, kde sa rozlišuje klasická určovacia žaloba a žaloba o určení inej právnej skutočnosti podľa písmena d). Zákonodarca uviedol, že jeho záujmom bolo vylúčiť všetky

nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti, resp. platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a mŕňajú sa účelu žaloby určovacej. Písmeno c) tohto ustanovenia vychádza z doterajšieho ustanovenia § 80 písm. c) OSP, no s obmedzením, podľa ktorého naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Takýmto osobitným predpisom je napr. § 711 ods. 6 OZ. Ako v dôvodovej správe uvádza zákonodarca, medzi osobitné predpisy podľa písmena d) tohto ustanovenia patria napr. Zákonník práce, zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a pod. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť, či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami. Určenie existencie právnej skutočnosti, napr. že právny úkon je neplatný, odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Výrok rozsudku, že kúpna zmluva je neplatná nemá výpovednú hodnotu, či je v čase jeho vyhlásenia vlastníkom veci žalobca, alebo niekto iný. Z uvedeného dôvodu nová právna úprava CSP pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného práva). Ak bol zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností zapísaný na kupujúceho na základe neplatnej zmluvy, predávajúci môže žalovať kupujúceho, že je vlastníkom nehnuteľnosti (žaloba na určenie práva). Predávajúci nemá k dispozícii žalobu o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, takáto žaloba z osobitného predpisu nevyplýva.

18. Z obsahu spisu v danej právnej veci vyplýva, že Okresný súd Nitra o žalobe žalobkýň v 1. a 2. rade zo dňa 15.03.2012 (v znení pripustenej zmeny petitu a za pripustenia, aby do konania na strane žalovaného v 2. rade pristúpila žalovaná v 2. rade F. K. P. uznesením zo dňa č. k. 12C/30/2012 - 69 zo dňa 06.09.2012) vo veci rozhodol dňa 09.12.2013 rozsudkom č. k. 12C/30/2012 - 164 tak, že určil, že kúpna zmluva uzatvorená medzi predávajúcim Ing. P. F. a kupujúcim F. F. dňa 18.01.2012, ktorou predávajúci previedol spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1/2 - ice k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, nachádzajúcich sa v kat. úz. X. A., obec X. A., okres Z. a to parcely registra "C" parc.č. .č. XXXX/X - lesné pozemky o výmere 20953 m², parc.č. XXXX/XX - orná pôda o výmere 1810 m², parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 35433 m², parcely registra "E" parc.č. XXXX lesné pozemky o výmere 2146 m², parc.č. XXXX - lesné pozemky o výmere 78 m², parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 588 m², ktorej vklad bol povolený pod V XXX/XX a ktorou previedol spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 3/10-iny k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, nachádzajúcich sa v kat. úz. X. A., obec X. A., okres Z. a to parcely registra "C" parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 116737, ktorej vklad bol povolený pod V 279/11 je voči žalobkyni v 1. rade právne neúčinná a že kúpna zmluva uzatvorená medzi predávajúcim Ing. P. F. a kupujúcim F. F. dňa 18.01.2012, ktorou predávajúci previedol spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1/2 - ice k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, nachádzajúcich sa v kat. úz. X. A., obec X. A., okres Nitra a to parcely registra "C" parc.č. .č. XXXX/X - lesné pozemky o výmere 20953 m², parc.č. XXXX/XX - orná pôda o výmere 1810 m², parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 35433 m², parcely registra "E" parc.č. XXXX lesné pozemky o výmere 2146 m², parc.č. XXXX - lesné pozemky o výmere 78 m², parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 588 m², ktorej vklad bol povolený pod V XXX/XX a ktorou previedol spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 3/10-iny k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, nachádzajúcich sa v kat. úz. X. kesov, obec X. A., okres Z. a to parcely registra "C" parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 116737, ktorej vklad bol povolený pod V 279/11 je voči žalobkyni v 2. rade právne neúčinná. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (v časti o určenie, že záložná zmluva uzatvorená medzi žalovaným v 2. rade ako záložným veriteľom a žalovaným v 1. rade ako záložcom o zriadení záložného práva k spoluvlastníckym podielom odporcu v 1. rade vo veľkosti 1/2- ice na nehnuteľnostiach parc.č. XXXX/X - lesné pozemky o výmere 20953 m², parc.č. XXXX/XX - orná pôda o výmere 1810 m², parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 35433 m², parc.č. XXXX lesné pozemky o výmere 2146 m², parc.č. XXXX - lesné pozemky o výmere 78 m², parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 588 m² zapísaných na LV č. XXX, kat.úz. X. A., spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 3/10 - iny k parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 116737 m² zapísanej na LV č. XXX, kat. úz. X. A., zo dňa 23.2.2012, na základe ktorej povolila vklad záložného práva Správa katastra Z. dňa 7.3.2012 pod č. V -988/12 je neplatná). O trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Na odvolanie žalobkýň a žalovaného v 1. rade odvolanie Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 8Co 141/2014-219 zo dňa 02.10.2014 rozsudok súdu prvého stupňa vo vyhovujúcej časti určujúcich výrokov potvrdil a v napadnutej zamietajúcej časti výroku a v časti výroku o trovách konania účastníkov zrušil a vec v týchto častiach vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie v znení pripustenej zmeny petitu vyhovel žalobe žalobkýň v 1. a 2. rade a rozhodol tak, že určil, že záložná zmluva uzatvorená medzi žalovaným v 2. rade ako záložným veriteľom a žalovaným v 1. rade ako záložcom o zriadení záložného práva k spoluvlastníckym podielom odporcu v 1. rade vo veľkosti 1/2- ice na nehnuteľnostiach parc.č.

2781/2 - lesné pozemky o výmere 20953 m², parc.č. XXXX/XX - orná pôda o výmere 1810 m², parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 35433 m², parc.č. XXXX lesné pozemky o výmere 2146 m², parc.č. XXXX - lesné pozemky o výmere 78 m², parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 588 m² zapísaných na LV č. XXX, kat. úz. X. A., spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 3/10 - iny k parc.č. XXXX/X - orná pôda o výmere 116737 m² zapísanej na LV č. XXX, kat. úz. X. A., zo dňa 23.2.2012, na základe ktorej povolila vklad záložného práva Správa katastra Nitra dňa 7.3.2012 pod č. V -988/12 je neplatná.

19. Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, avšak vec nesprávne právne posúdil, pokiaľ vyhovel žalobe žalobkyní v 1.a 2. rade o neplatnosť predmetného právneho úkonu ako dôvodne podanej, keď mal nesprávne za to, že v danej právnej veci žaloba žalobkyní v 1. 2. rade (v znení pripustenej zmeny petitu) je procesne prípustnou žalobou.

20. Odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 137 písm. d) CSP uvádza, že žaloba žalobkyní v 1.a 2. rade v danej právnej veci o neplatnosť predmetného právneho úkonu (záložnej zmluvy) nie je procesne prípustnou žalobou podľa ustanovenia § 137 písm. d) CSP (v čase rozhodnutia odvolacieho súdu), keď citované zákonné ustanovenie pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného práva). S poukazom na tú skutočnosť, že v danej právnej veci nie je splnený vyššie uvedený predpoklad, predmetná žaloba nebola procesne prípustnou žalobou podľa ustanovenia § 137 písm. d) CSP.

21. Odvolací súd ďalej uvádza, že sa odklonil od svojich záverov v rozsudku č. k. 8Co 141/2014-219 zo dňa 02.10.2014, ktorým rozsudok súdu prvého stupňa vo vyhovujúcej časti určujúcich výrokov potvrdil a v napadnutej zamietajúcej časti výroku a v časti výroku o trovách konania účastníkov zrušil a vec v týchto častiach vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, pokiaľ sa jedná o napadnutú zamietajúcu časť. Je tomu tak z dôvodu, že predmetná žaloba nebola procesne prípustnou žalobou ani podľa ustanovenia § 80 písm. c) OSP (v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie), keďže žaloba o určenie v zmysle § 80 písm. c) OSP nie je spravidla opodstatnená vtedy, ak má požadované určenie len povahu predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je alebo nie právny vzťah alebo právo, a to najmä vtedy, ak takáto predbežná otázka nerieši alebo nemôže riešiť celý obsah alebo dosah sporného právneho vzťahu alebo práva. Stav ohrozenia práva žalobcu alebo neistota v jeho právnom postavení sa totiž v takomto prípade neodstráni iba tým, že bude vyriešená predbežná otázka, z ktorej bez ďalšieho vzťah (právo) významný pre právny pomer účastníkov ešte nevyplýva, ale až určením, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je. Pokiaľ na základe záložnej zmluvy bolo záložné právo vložené do katastra nehnuteľností, právna otázka, či záložná zmluva je alebo nie je platným právnym úkonom, za tejto situácie predstavuje iba vyriešenie predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či na nehnuteľnostiach žalovaných v 1.a 2. rade (ako záložcu) viazne v prospech záložného veriteľa záložné právo. Aj keby záložná zmluva bola neplatným právnym úkonom, nemôže prípadné určenie jej neplatnosti viesť k odstráneniu právnej neistoty žalobkyní alebo k zamedzeniu ohrozenia ich práva. Určením neplatnosti záložnej zmluvy nemusí byť bez ďalšieho postavené na isto, že vôbec nevzniklo záložné právo, na druhej strane na základe platnej záložnej zmluvy nemusí vždy vzniknúť záložné právo k nehnuteľnostiam, aj keď bolo vložené do katastra nehnuteľností. Záložná zmluva nie je neplatná len preto, že nevznikla pohľadávka, ktorú má zabezpečovať záložné právo založené na tejto zmluve (napríklad preto, že nedošlo k uzavretiu zmluvy, podľa ktorej by mala pohľadávka vzniknúť, alebo preto, že takáto zmluva je neplatná a pod.). A aj keď je záložná zmluva platným právnym úkonom, záložné právo nevznikne, ak nevznikla pohľadávka, ktorú má záložné právo zabezpečovať. Vzhľadom na to, že určením platnosti alebo neplatnosti záložnej zmluvy sa nemôže vyriešiť celý obsah a dosah sporného právneho vzťahu medzi účastníkmi, nemôže byť na takomto určení naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) OSP. Stav ohrozenia práva žalobkyní alebo neistotu v ich právnom postavení možno preto odstrániť len určením, či tu je alebo nie je záložné právo, prípadne, ak už došlo k realizácii záložného práva, určením, či tu je alebo nie je iné právo (napr. vlastnícke). Odvolací súd v danej právnej veci poukazuje v otázke neprípustnosti predmetnej žaloby na rozhodovaciu prax a to najmä na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 89/2007 zo dňa 25.02.2009.

22. Z vyššie uvedených podstatných dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v súlade s ustanovením § 388 CSP. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal s podstatnými vyjadreniami strán sporu prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ako aj s podstatnými tvrdeniami odvolateľa uvedenými v podanom odvolaní. Odvolací súd ďalej uvádza, že

vo svojom rozhodnutí dal odpoveď len na tie otázky nastolené sporovými stranami, ktoré mali pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci podstatný význam, ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia odvolacieho súdu.

23. Odvolací súd ďalej uvádza, že na majetok žalovaných v 1.a 2. rade ako dlžníkov bol vyhlásený konkurz (uznesenie Okresného súdu Bratislava I 6OdK/60/20127-30 zo dňa 23.08.2017- žalovaný v 1. rade, 37OdK/7/2017-19 zo dňa 14.06.2017 -žalovaná v 2. rade). V danej právnej veci predmet konania aktuálne nepodlieha konkurzu s poukazom na ustanovenia § 167h ods.3, § 167k zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene niektorých zákonov, keďže došlo k prístupiu k výkonu zabezpečovacieho práva - záložného práva veriteľa- žalovanej v 3. rade podľa P 553/16-59/16, Z 3309/18-78/18.

24. O trovách konania strán sporu odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods.1, 2 CSP a § 255 ods.1 CSP a žalovaným v 1. až 3. rade priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, ako aj odvolacieho konania, keďže žalovaní v 1. až 3. rade mali plný úspech vo veci.

25. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).